

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๕๘

ความเป็นมา

เครื่องสำอางเป็นผลิตภัณฑ์ที่ผู้บริโภคทุกเพศทุกวัยใช้ในชีวิตประจำวัน ประกอบกับธุรกิจด้านเครื่องสำอางมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ผู้ประกอบธุรกิจมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ มีการนำสารเคมีต่าง ๆ รวมทั้งสารจากธรรมชาติมาใช้เป็นส่วนผสม มีสูตรตำรับและรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อจูงใจผู้บริโภค อีกทั้งใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้ข้อมูลจูงใจผู้บริโภคทั้งทางฉลากและการโฆษณาผ่านสื่อต่าง ๆ ประกอบกับเครื่องสำอางบางชนิดก็อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภคได้ทั้งในระยะสั้น เช่น การระคายเคือง การแพ้ หรือในระยะยาว เช่น พิษสะสมของสารปรอทจากครีมทาฝ้า (ปัจจุบันสารปรอทเป็นสารห้ามใช้ในเครื่องสำอาง)

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้รับความปลอดภัยจากการใช้เครื่องสำอาง และได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเหมาะสม ไม่เป็นเท็จ เกินความจริง หรือก่อให้เกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์โดยมีการกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบของผู้ประกอบธุรกิจ เพื่อให้ผู้บริโภคได้รับความเป็นธรรม ตลอดจนจัดให้มีองค์กรของรัฐเพื่อกำกับดูแลและประสานการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในการคุ้มครองผู้บริโภคด้านเครื่องสำอาง

ทั้งนี้ เดิมมีพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๑๗ (เป็นกฎหมายลักษณะการควบคุม) ต่อมามีการตรากฎหมายใหม่เป็น พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๓๕ (เป็นกฎหมายลักษณะการควบคุมกิจการกำกับดูแล) ที่เป็นฉบับบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน ทำให้สามารถกำกับดูแลเครื่องสำอางได้ดีขึ้น แต่ไม่สามารถกำกับดูแลเครื่องสำอางได้ครอบคลุมทั่วถึง ประกอบกับบทบัญญัติด้านเครื่องสำอางบางข้อกำหนดเป็นภาระแก่ผู้ประกอบการโดยไม่จำเป็นจึงสมควรปรับปรุงกฎระเบียบ และลดขั้นตอนการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้รับความปลอดภัยจากการใช้เครื่องสำอางได้อย่างมีประสิทธิภาพ และในขณะเดียวกันเพื่อเป็นการสนับสนุนอุตสาหกรรมเครื่องสำอางไทยให้มีศักยภาพในระดับสากลและสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ และเมื่อกั้นยายน พ.ศ. ๒๕๔๖ ประเทศไทยได้ลงนามในข้อตกลงที่จะปรับกฎระเบียบให้สอดคล้องกันในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน (Agreement on the ASEAN Harmonized Cosmetic Regulatory Scheme) โดยมีหลักการว่ารัฐจะต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางทุกรายการที่วางจำหน่าย โดยตกลงกันว่าให้มีการนำรายการสารด้านเครื่องสำอางของสหภาพยุโรปมาใช้กับประเทศไทย รวมทั้งผู้ประกอบธุรกิจจะต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์และความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์เก็บไว้ที่สถานประกอบการที่พร้อมให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ จึงได้ตราพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๕๘ ขึ้นโดยสาระสำคัญของพระราชบัญญัตินี้ มีดังนี้

พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๘๖ ก วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๘ หน้า ๕

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว บทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ประกอบกับประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนต้องเปลี่ยนแปลงระบบการกำกับดูแลเครื่องสำอางให้เป็นระบบเดียวกัน คือ ระบบการแจ้งรายละเอียดเครื่องสำอาง ก่อนที่จะผลิตหรือนำเข้าเครื่องสำอาง ในการนี้จึงต้องปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยเครื่องสำอางให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและระบบดังกล่าวอันเป็นการสนับสนุนให้อุตสาหกรรมเครื่องสำอางของประเทศไทยมีศักยภาพในการแข่งขันในระดับสากล นอกจากนี้ เพื่อเป็นการปรับปรุงมาตรการคุ้มครองความปลอดภัยของผู้บริโภคเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง ทั้งในด้านการห้ามผลิตนำเข้าหรือขายเครื่องสำอางบางประเภท การกำหนดวัตถุที่ห้ามใช้เป็นส่วนผสมในเครื่องสำอาง การกำหนดมาตรฐานของสถานที่ผลิตเครื่องสำอาง ภาชนะบรรจุ การรายงานข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องสำอาง มาตรการควบคุมฉลากและการโฆษณาเครื่องสำอาง และมาตรการควบคุมเครื่องสำอางที่ไม่ปลอดภัยในการใช้เครื่องสำอางปลอม และเครื่องสำอางผิดมาตรฐาน ให้เกิดความเป็นธรรมต่อผู้บริโภค รวมทั้งปรับปรุงบทกำหนดโทษและอัตราค่าธรรมเนียมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๕๘ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๙ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๙๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดขอบเขตนิยามคำว่า “เครื่องสำอาง” โดยให้หมายความว่า

(๑) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้ทา ถู นวด โยบ ฟน หยอด ใส่ อบ หรือกระทำด้วยวิธีอื่นใดกับส่วนภายนอกของร่างกายมนุษย์ และให้หมายความรวมถึงพินและเย็บอยู่ในช่องปาก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อความสะอาด ความสวยงาม หรือเปลี่ยนแปลงลักษณะที่ปรากฏ หรือระงับกลิ่นกาย หรือปกป้องดูแลส่วนต่าง ๆ นั้น ให้อยู่ในสภาพดี และรวมตลอดทั้งเครื่องประดับต่าง ๆ สำหรับผิวด้วย แต่ไม่รวมถึงเครื่องประดับ และเครื่องแต่งตัว ซึ่งเป็นอุปกรณ์ภายนอกร่างกาย

(๒) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตเครื่องสำอางโดยเฉพาะ หรือ

(๓) วัตถุอื่นที่กำหนดโดยกฎกระทรวงให้เป็นเครื่องสำอาง (มาตรา ๔)

๒. กำหนดให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการเครื่องสำอาง มีอำนาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ในการกำกับดูแลเครื่องสำอาง ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองความปลอดภัยและอนามัยของผู้บริโภค (มาตรา ๖)

๓. หมวด ๑ คณะกรรมการเครื่องสำอาง

๓.๑ กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการเครื่องสำอาง โดยกำหนดให้คณะกรรมการฯ ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมควบคุมโรค อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ อธิบดีกรมอนามัย เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา ผู้แทนกรมวิทยาศาสตร์บริการ ผู้แทนกรมศุลกากร ผู้แทนสำนักงานกรรมการกฤษฎีกา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค และคณบดีคณะเภสัชศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งซึ่งเลือกกันเองให้เหลือจำนวน ๒ คน เป็นกรรมการ และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ จำนวน ๖ คน โดยกำหนดให้รองเลขาธิการซึ่งเลขาธิการมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ (มาตรา ๗)

๓.๒ กำหนดวาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการเครื่องสำอาง ที่นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ (มาตรา ๘ และ มาตรา ๙)

๓.๓ กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเครื่องสำอาง โดยกำหนดให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่ในการให้คำแนะนำหรือความเห็นแก่รัฐมนตรีในเรื่องที่เกี่ยวกับนโยบายและมาตรการควบคุมเครื่องสำอาง การให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการออกประกาศเรื่องต่าง ๆ การให้คำแนะนำหรือให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการเพิกถอนใบรับจดแจ้ง และปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย (มาตรา ๑๐)

๓.๔ กำหนดเกี่ยวกับองค์ประชุม และมติที่ประชุมคณะกรรมการเครื่องสำอาง (มาตรา ๑๑)

๔. หมวด ๒ การจดแจ้งและการรับจดแจ้งเครื่องสำอาง

๔.๑ กำหนดให้ผู้ที่ประสงค์จะผลิตเครื่องสำอางเพื่อขาย หรือนำเข้าเครื่องสำอางเพื่อขาย หรือรับจ้างผลิตเครื่องสำอาง ต้องจดแจ้งรายละเอียดของเครื่องสำอางต่อผู้รับจดแจ้ง และเมื่อผู้รับจดแจ้งได้ออกใบรับจดแจ้งให้แล้ว จึงจะผลิตหรือนำเข้าเครื่องสำอางได้ โดยผู้จดแจ้งจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการผลิต นำเข้า หรือการรับจ้างผลิตเครื่องสำอาง ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ตามมาตรา ๖ (๔) (๕) (๖) และ (๗) (มาตรา ๑๔)

๔.๒ กำหนดให้ใบรับจดแจ้งมีอายุ ๓ ปี นับแต่วันที่ออกใบรับจดแจ้ง และในกรณีที่ผู้จดแจ้งประสงค์จะขอต่ออายุใบรับจดแจ้ง ให้ดำเนินการยื่นคำขอต่ออายุใบรับจดแจ้ง พร้อมชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุ และให้ใบรับจดแจ้งนั้นใช้ได้ต่อไป (มาตรา ๑๕)

๔.๓ กำหนดให้ผู้ที่ผลิต หรือนำเข้าเครื่องสำอาง เพื่อเป็นตัวอย่าง เพื่อจัดนิทรรศการ หรือเพื่อใช้ในการศึกษา วิจัย หรือวิเคราะห์ทางวิชาการ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องขอรับใบจดแจ้ง โดยจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (มาตรา ๑๖)

๔.๔ กำหนดให้ผู้รับจดแจ้งมีอำนาจออกคำสั่งไม่รับจดแจ้งเครื่องสำอาง หากเครื่องสำอางนั้นเป็นเครื่องสำอางที่ไม่ปลอดภัยในการใช้ หรือใช้เข้าไปในทำนองโอ้อวด ไม่สุภาพ หรืออาจทำให้เกิดความเข้าใจผิดจากความเป็นจริง หรือใช้ชื่อที่ไม่เหมาะสมกับวัฒนธรรมอันดีงามของไทย หรือส่อไปในทางทำลายคุณค่าของภาษาไทย (มาตรา ๑๗)

๕. หมวด ๓ ฉลากเครื่องสำอาง

๕.๑ กำหนดให้เครื่องสำอางทุกชนิดจะต้องมีฉลากที่ใช้ข้อความที่ตรงต่อความจริง ไม่มีข้อความที่อาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับเครื่องสำอาง ไม่ใช่ข้อความที่ขัดต่อศีลธรรม วัฒนธรรมอันดีงามของไทย และต้องใช้ข้อความภาษาไทย ยกเว้น เครื่องสำอางที่นำเข้าเพื่อขาย ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องทำฉลากภาษาไทยที่ภาษาชะบรจุหรือหีบห่อในขณะนำเข้าที่ด่านตรวจสอบเครื่องสำอาง แต่ต้องจัดทำฉลากเป็นภาษาไทยก่อนนำออกจำหน่าย รวมทั้งต้องระบุชื่อเครื่องสำอาง และชื่อทางการค้า ชื่อและที่ตั้งของผู้ผลิต ชื่อและที่ตั้งของผู้นำเข้า และชื่อผู้ผลิต และประเทศที่ผลิต ปริมาณ วิธีใช้ ข้อแนะนำ คำเตือน เดือน ปีที่ผลิต และที่หมดอายุ และชื่อของสารทุกชนิดที่ใช้เป็นส่วนผสมในการผลิต และข้อความอื่นเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้บริโภค ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา ๒๒)

๕.๒ กำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเครื่องสำอางมีอำนาจสั่งให้ผู้จดแจ้งเครื่องสำอางเลิกใช้ฉลากที่ไม่ถูกต้องตามร่างมาตรา ๒๒ หรือดำเนินการแก้ไขฉลากให้ถูกต้อง (มาตรา ๒๓)

๕.๓ กำหนดให้ผู้จัดแจ้งสามารถขอให้คณะกรรมการเครื่องสำอางพิจารณาให้ความเห็นเป็นการล่วงหน้าได้ หากสงสัยว่าฉลากที่ประสงค์จะใช้นั้นมีข้อความที่ฝ่าฝืนหรือไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ (มาตรา ๒๔)

๖. หมวด ๔ การควบคุมเครื่องสำอาง

๖.๑ กำหนดให้การนำเข้าเพื่อขายเครื่องสำอาง ต้องผ่านการตรวจสอบของพนักงาน เจ้าหน้าที่ ณ ด้านตรวจสอบเครื่องสำอาง และให้ผู้จัดแจ้งต้องผลิตหรือนำเข้าเครื่องสำอางให้ตรงตามที่ได้จัดแจ้งไว้ (มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖)

๖.๒ กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดผลิตเพื่อขาย นำเข้าเพื่อขาย รับจ้างผลิต หรือขายเครื่องสำอางที่ไม่ปลอดภัยในการใช้ เครื่องสำอางปลอม เครื่องสำอางผิดมาตรฐาน และเครื่องสำอางที่รัฐมนตรีประกาศห้ามผลิต นำเข้า หรือขายตามมาตรา ๖ (๑) และเครื่องสำอางที่ถูกสั่งเพิกถอนใบรับจัดแจ้งตามมาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗ (มาตรา ๒๗)

๖.๓ กำหนดลักษณะของเครื่องสำอางที่ไม่ปลอดภัยในการใช้ เครื่องสำอางปลอม และเครื่องสำอางผิดมาตรฐาน (มาตรา ๒๘ – มาตรา ๓๐)

๖.๔ กำหนดให้ผู้รับจัดแจ้งมีอำนาจสั่งให้ผู้จัดแจ้งที่ผลิตหรือนำเข้าเครื่องสำอางไม่ตรงตามที่จัดแจ้งไว้ หรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในประกาศตามร่างมาตรา ๖ (๔) (๕) (๖) และ (๗) จะต้องระงับการกระทำดังกล่าวหรือแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้อง และให้ผู้รับจัดแจ้งมีอำนาจประกาศการฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามดังกล่าวให้ประชาชนทราบ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้บริโภค (มาตรา ๓๑)

๖.๕ กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องสำอางที่มีได้จัดแจ้ง เครื่องสำอางที่มีฉลากไม่ถูกต้องตามกฎหมาย และเครื่องสำอางที่มีฉลากซึ่งเลขฉลากคณะกรรมการอาหารและยาสั่งให้เลิกใช้ (มาตรา ๓๒)

๖.๖ กำหนดให้เลขฉลากคณะกรรมการอาหารและยามีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้จัดแจ้งรายงานการดำเนินการเกี่ยวกับเครื่องสำอางที่ตนได้ผลิตหรือนำเข้า หรือจัดส่งตัวอย่างของเครื่องสำอางที่ตนได้ผลิตหรือนำเข้า ทั้งนี้ เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยและอนามัยของบุคคล (มาตรา ๓๓)

๖.๗ กำหนดให้วัตถุที่ได้รับการประกาศให้เป็นวัตถุที่อาจใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตเครื่องสำอางตามร่างมาตรา ๖ (๓) ได้รับการยกเว้นไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยยา กฎหมายว่าด้วยอาหาร กฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย และกฎหมายว่าด้วยเครื่องมือแพทย์ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง (มาตรา ๓๔)

๖.๘ กำหนดอนุญาตให้ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าเครื่องสำอางจะผลิตหรือนำเข้าเครื่องสำอางเพื่อการส่งออก โดยมีคุณภาพ มาตรฐาน ฉลาก หรือรายละเอียดอื่น ๆ ตามที่ผู้สั่งซื้อกำหนดก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริมการส่งออกเครื่องสำอาง แต่ผู้ผลิตและผู้นำเข้าจะต้องจัดแจ้งรายละเอียดของเครื่องสำอางนั้นต่อผู้รับจัดแจ้ง และห้ามมิให้ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าขายเครื่องสำอางดังกล่าวในราชอาณาจักร (มาตรา ๓๕)

๗. หมวด ๕ การเพิกถอนใบรับจัดแจ้งเครื่องสำอาง

๗.๑ กำหนดให้ผู้รับจัดแจ้งมีอำนาจออกคำสั่งเพิกถอนใบรับจัดแจ้ง ในกรณีที่เป็นเครื่องสำอางที่รัฐมนตรีประกาศห้ามผลิต นำเข้า หรือขาย และกรณีและผู้จัดแจ้งผลิตหรือนำเข้าเครื่องสำอางไม่ตรงตามที่จัดแจ้ง (มาตรา ๓๖)

๗.๒ กำหนดให้ผู้รับจัดแจ้งโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเครื่องสำอาง มีอำนาจสั่งเพิกถอนใบรับจัดแจ้งเครื่องสำอางได้ ในกรณีและผู้จัดแจ้งไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในประกาศซึ่งออกตามร่างมาตรา ๖ (๔) (๕) (๖) และ (๗) กรณีเป็นเครื่องสำอางที่ไม่ปลอดภัยในการใช้ และกรณีที่ผู้จัดแจ้งได้เปลี่ยนหรือเพิ่มเติมวัตถุประสงค์ในการใช้หรือคุณสมบัติของเครื่องสำอางเป็นยา อาหาร หรือเครื่องมือแพทย์ (มาตรา ๓๗)

๗.๓ กำหนดวิธีการแจ้งคำสั่งเพิกถอนใบรับจดทะเบียน โดยให้ทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้จดทะเบียนทราบ หากไม่พบตัวผู้จดทะเบียน ให้ปิดคำสั่งไว้ในที่เปิดเผย เห็นได้ง่าย ณ สถานที่ที่ระบุไว้ในใบรับจดทะเบียน และให้ถือว่าผู้จดทะเบียนได้ทราบคำสั่งนั้นแล้วตั้งแต่วันที่ปิดคำสั่ง ซึ่งการแจ้งคำสั่งเพิกถอนใบรับจดทะเบียนเครื่องสำอางอาจใช้วิธีส่งทางไปรษณีย์ตอบรับ โดยให้ถือว่าได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนด ๗ วัน นับแต่วันส่ง (มาตรา ๓๘ - มาตรา ๔๐)

๘. หมวด ๖ การโฆษณา

๘.๑ กำหนดข้อความที่ห้ามใช้ในการโฆษณาเครื่องสำอาง ได้แก่ ข้อความที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค หรือก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมโดยรวม ไม่ว่าข้อความดังกล่าวนั้นจะเป็นข้อความที่เกี่ยวข้องกับแหล่งกำเนิด สภาพ คุณภาพ ปริมาณ หรือลักษณะของเครื่องสำอาง และกำหนดรายละเอียดของข้อความที่มีลักษณะดังกล่าว เช่น ข้อความที่เป็นเท็จ หรือเกินความจริง ข้อความที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญของเครื่องสำอาง ข้อความที่ทำให้เกิดความแตกแยกในหมู่ประชาชน (มาตรา ๔๑)

๘.๒ กำหนดวิธีการโฆษณาที่ห้ามใช้ในการโฆษณาเครื่องสำอาง ได้แก่ วิธีโฆษณาที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ร่างกายหรือจิตใจ หรือขัดต่อศีลธรรมอันดีงามของประชาชน หรืออันอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้บริโภค (มาตรา ๔๒)

๘.๓ กำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้จดทะเบียนหรือผู้ทำการโฆษณาดำเนินการโฆษณาไปพร้อมกับคำแนะนำหรือคำเตือน จำกัดการใช้สื่อโฆษณา หรือการห้ามโฆษณาเครื่องสำอาง (มาตรา ๔๓)

๘.๔ กำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้จดทะเบียนหรือผู้ทำการโฆษณาแก้ไขข้อความ หรือวิธีการในการโฆษณา ห้ามใช้ข้อความบางอย่างในการโฆษณา ห้ามการโฆษณาหรือห้ามใช้วิธีการโฆษณา หรือให้โฆษณาเพื่อแก้ไขความเข้าใจผิดของผู้บริโภค ในกรณีที่เห็นว่าการโฆษณาเครื่องสำอางใดใช้ข้อความที่ไม่เป็นธรรมแก่ผู้บริโภค หรือใช้ข้อความที่อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมส่วนรวม หรือใช้วิธีการโฆษณาที่เป็นอันตราย ขัดศีลธรรมหรือทำให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ (มาตรา ๔๔)

๘.๕ กำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา มีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้จดทะเบียนหรือผู้ทำการโฆษณาพิสูจน์เพื่อแสดงความจริงได้ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าข้อความใดที่ใช้ในการโฆษณาที่เป็นเท็จหรือเกินความจริง (มาตรา ๔๕)

๘.๖ กำหนดให้ผู้จดทะเบียนหรือผู้ทำการโฆษณาสามารถขอให้คณะกรรมการเครื่องสำอางพิจารณาให้ความเห็นก่อนทำการโฆษณาว่า การโฆษณาเครื่องสำอางของตนจะฝ่าฝืนหรือไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ (มาตรา ๔๖)

๙. หมวดที่ ๗ พนักงานเจ้าหน้าที่

๙.๑ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ผลิต สถานที่นำเข้า สถานที่เก็บหรือสถานที่ขายเครื่องสำอาง หรือเข้าไปในยานพาหนะที่บรรทุกเครื่องสำอาง เพื่อตรวจสอบหรือควบคุมให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจนำเครื่องสำอางหรือวัตถุที่สงสัยว่าเป็นเครื่องสำอาง ซึ่งไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ไปเป็นตัวอย่างเพื่อตรวจสอบหรือวิเคราะห์ รวมทั้งมีอำนาจตรวจ ค้น ยึดอายัดเครื่องสำอาง เครื่องมือเครื่องใช้ ภาชนะบรรจุ หีบห่อ ฉลาก เอกสาร หรือสิ่งใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดโดยพนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องมีหมายค้นในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวด้วย (มาตรา ๔๗)

๙.๒ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ โดยได้รับอนุมัติจากเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา มีอำนาจเรียกเก็บคืนและทำลายเครื่องสำอาง หรือส่งมอบเครื่องสำอางให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ในกรณีที่ปรากฏว่าเครื่องสำอางใดไม่ได้จดทะเบียนรายละเอียดของเครื่องสำอาง หรือผลิตหรือนำเข้าไม่ตรงตามที่จดทะเบียนไว้

หรือเป็นเครื่องสำอางที่ไม่ปลอดภัยในการใช้ เครื่องสำอางปลอม เครื่องสำอางผิดมาตรฐาน เครื่องสำอางที่รัฐมนตรีประกาศห้ามผลิต นำเข้า หรือขาย เครื่องสำอางที่ถูกเพิกถอนใบรับจดทะเบียน หรือเป็นเครื่องสำอางที่ใช้ฉลากไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (มาตรา ๔๘)

๙.๓ กำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเครื่องสำอาง มีอำนาจประกาศผลการตรวจสอบ หรือวิเคราะห์เครื่องสำอาง หรือวัตถุที่สงสัยว่าเป็นเครื่องสำอาง ซึ่งไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ให้ประชาชนทราบ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้บริโภคได้ (มาตรา ๕๕)

๑๐. หมวด ๘ การอุทธรณ์

กำหนดกระบวนการอุทธรณ์คำสั่งไม่ออกใบรับจดทะเบียนเครื่องสำอาง คำสั่งไม่ต่ออายุใบรับจดทะเบียนเครื่องสำอาง คำสั่งเพิกถอนใบรับจดทะเบียน คำสั่งให้เลิกใช้ฉลากหรือแก้ไขฉลากเครื่องสำอาง คำสั่งให้ผู้จดทะเบียนรายงานการดำเนินการเกี่ยวกับเครื่องสำอาง หรือจัดส่งตัวอย่างของเครื่องสำอาง คำสั่งเกี่ยวกับการโฆษณาเครื่องสำอาง และคำสั่งให้พิสูจน์แสดงความจริงของเครื่องสำอาง ทั้งนี้ ให้มีสิทธิยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวเป็นหนังสือต่อรัฐมนตรี (มาตรา ๕๖ – มาตรา ๕๙)

๑๑. หมวด ๙ บทกำหนดโทษ

กำหนดโทษสำหรับความผิดตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบทบัญญัติที่เกี่ยวข้อง เช่น กำหนดโทษสำหรับผู้ผลิตเพื่อขาย นำเข้าเพื่อขาย หรือรับจ้างผลิตเครื่องสำอาง อันเป็นการฝ่าฝืนประกาศที่รัฐมนตรีออกตามมาตรา ๖ (๑) กำหนดโทษสำหรับผู้ที่ไม่มาให้ถ้อยคำ หรือไม่ส่งเอกสารหรือวัตถุตามที่คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการสั่งตามมาตรา ๑๓ หรือตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีคำสั่งตามมาตรา ๔๗ (๔) เป็นต้น (มาตรา ๖๐ – มาตรา ๘๙)

๑๒. บทเฉพาะกาล

๑๒.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการเครื่องสำอางในวาระเริ่มแรก ซึ่งประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่งตามร่างมาตรา ๗ ยกเว้นคณบดีคณะเภสัชศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัตินี้ โดยต้องไม่เกิน ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๙๑)

๑๒.๒ กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับคำขอแจ้งรายละเอียดและใบรับแจ้งเครื่องสำอางควบคุมตามพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๓๕ รวมทั้งกฎหมายลำดับรองที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อรองรับสิทธิประโยชน์ที่มีตามกฎหมายเดิม และเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการดำเนินงาน และกำหนดให้ดำเนินการออกกฎหมายลำดับรองที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ต้องแล้วเสร็จภายใน ๒ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการดังกล่าวได้ ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ (มาตรา ๙๑ – มาตรา ๙๓)

๑๓. กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ

นางธิดารัตน์ อุจน์จันทร์ / จัดทำ